

Djórælækni vísir hvussu skerast skal á háls:

Vit hava havt lyndi til at skorið ov frammalaga

– At skera eina hondsbreidd frá blástrinum er ikki altíð nógmikið. Tað velst um hvussu stórir hvalurin er, sigur Jústinus Olsen, djórælækni

JÚSTINUS EIDESGAARD
KALMAR LINDENSKOV

Tað er ikki altíð so lætt at læra gamlan hund at sita. Og hevur ein lært eitt, so skal ongin koma og siga hvussu. Men djórælæknin

Jústinus Olsen, sum hevur verið ein av oddamonnunum fyri at gera okkara grindadráp meira ruddiligt, fer nú svart uppá hvítt at visa føroyingum, hvussu ein hvalur er innrættaður og hvussu hann skjótast og

pinuleysast kann skerast á háls.

I seinastu grindini í Sandagerði tók Jústinus Olsen ein hval burturav. Hesin varð ikki skorið á háls, men djórælæknin avlivaði hann á annan hátt.

Mynd 3 sýnir hvussu djórælæknin sker niðurgjøgnum liðin fyri at skera mønuna og æðrarnar av. Tað gráa undir høgri hond er heilan

Mynd 2 sýnir hvussu aftalaga ein skal vera og samstundis raka niður á liðin. Legg merki til at hann sker vinkulrætt uppfrá eini linju frá eyganum og aftur móti bókslinum

Hvalurin var síðan heilur fluttur í frystihúsið á Skipafelagnum, og tá hann var gott og grundina gjøgnum stírdur, nakrar dagar seinni, varð hann skorið upp.

– Endamálið er fyrst og fremst at fáa okkum tilfar til frálæru. Vit vilja visa hvussu ein hvalur sær út innan. Ti var myndamaður hjástaddur, og eisini varð ein videofilmur tikin, meðan vit skoru hvalin upp, sigur Jústinus Olsen.

– Hvalurin varð, sum sagt, frystur og fyrst varð hann klovin eftir eftir longdini við eini ketusað, soleiðis, at til bar at siggja hvussu hvalurin sær út, áðrenn hann er skorið á háls. Meðan hvalurin er frystur, so koma tey ymisku gognini at liggja júst sum tey gera, tá hann er livandi, sigur Jústinus Olsen.

Skera rætt á háls

– Hvalurin er soleiðis innrættaður, at tær stóru æðrarnar, sum føra blóðið til og frá heilanum liggja inni í rygggeislunum rundanum mønuna. Ti er neyðugt, at mōnan verður skorið av, skal hvalurin fáa eina ruddiligan deyða. Eisini er

neyðugt at skera blóð-æðrarnar til heilan av, sigur Jústinus Olsen.

– Gamalt hevur verið, at ein byrjar at skera á háls eina hondsbreidd aftanfyrir blástrið. Men hetta er ikki altíð rætt, tað velst um hvussu stórir hvalurin er. Stórri hvalurin er, longur skal tú vera frá blástrinum. Við tí frysta hvalinum ber væl til at visa hvat meinast við. Á Mynd 1. haldi eg aftanfyrir blástrið. Hevði eg skorið niður beint aftanfyrir hondina, so hevði knivur in komið niður í nakkabeinið og tá hevði verið neyðugt at skorið aftureftir, fyri at komið niður á geislan og mōnuna. At skera aftureftir er ikki altíð so lætt, sigur Jústinus Olsen.

Nýtt māt

– Fyri at vera beinur og at raka á liðið millum nakk og geislarnar er neyðugt at hava nakað at miða seg eftir á hvalinum. Um vit hyggja eftir Mynd 2. og taka teinin millum bókshlið og eyga og býta hetta upp í fyra, so ber til at siggja hvar ein skal byrja at skera. Ein skal máta ein fjórðing av hesum teini frá bókslinum og seta á, sig-

ur Jústinus Olsen.

– Gamalt var at skera igjøgnum spikið allan vegin runt, frá tí eina bókslinum og niður móti hinum. Í næsta skurðinum skal tvøstrið niður móti geislunum skerast av. Vøddarnir undir kōluni trekkja seg saman og tá vøddarnir í erva eru skornir av, so brotnar niður á mōnuna og liðurin gapar. Triði skurðurin skal so skera mōnuna av og niður í liðin, soleiðis at allar æðrarnar verða skornar av, sigur Jústinus Olsen, djórælækni.

– Mynd 3 sýnir, at knivurin er komin niður á geislaliðin. Var hvalurin livandi so hevði hesin liðurin gapað meir enn á myndini, har hvalurin er frystur. Tá høvdu frammanfyrir nevndu vøddar undir kōluni trekt seg saman. Mynd 4 sýnir tvørskurðin. Tað hvíta er bróskið í liðinum og beint niðarfyrir knivin er mōnan, sigur Jústinus Olsen.

– Átlanin er at skriva eina frágreiðing um hetta og atnýta myndirnar í frálæru um grindadráp, sigur Jústinus Olsen.